

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 1беті</p>

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар

Пәні: Аналитикалық химия

Пән коды: АН 2201

БББ: 6В10106-Фармация

Оқу сағатты/кредит көлемі: - 180/ 6 кредит

Курс:2   Семестр: 4

Білім алушылардың өзіндік жұмысы: 120 сағат

ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	Химиялық пәндер кафедрасы 044-52/11 26 беттің 2беті
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар		

Білім алушылардың өзіндік жұмысына арналған әдістемелік нұсқаулар
 «Аналитикалық химия» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабусқа)
 сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды.

Кафедра менгерушісі, х.ғ.к., проф.м.а Дәуренбеков Қ.Н.

Хаттама № 12 « 03 » 06 2024ж.

<p>ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 3беті</p>

№ 1 тақырып

1. Тақырыбы: Химиялық талдау, химия әдісі ретінде

2. Максаты: Фармацевтер үшін ең маңызды қолданбалы сала фармацевтикалық қолдау болып табылады. Оның мақсаты медициналық өндіріс және дәріханалар дайындастының дәрілердің сапасын анықтау. Фармацевтикалық талдауды фармацевтикалық химия қарастырады. Ол дәрілік препараттардың қасиеттерін және химиялық талдаудың әдістерін зерттейді: дәрілік шикізаттың талдауын фармакогнозия; дәрілер технологиясы, дәрілерді сатылы бақылауды қарастырады. Заттардың улылығын тексеру және соптық химиялық талдаумен токсикологиялық химия айналысады.

3. Тапсырмалар:

1. Химиялық талдауға жалпы сипаттама.
2. Химиялық талдаудың жіктелуі.
3. Химиялық талдаудың қолданбалы түрлері.
4. Фармацевтикалық талдау оның мақсаты.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ауызша сұрау

5. БӘЖ орындау критерийлері:

1. Презентация дайындау және қорғау
2. Интернет желісін қолдану.
3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
5. Өз уақытында тапсыру.

Қорғау мен баға қою жұмыс бағдарламасындағы (силлабус) БӘЖ –дің бағалау критерийі бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 2 апта

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильдабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. Қ. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ үн-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

- 1.Химиялық талдауға жататын әдістер:

- A) түсті реакциялар
- B) поляrogramma түрлері
- C) тамшылы реакциялар
- D) спектор сызықтары
- E) радиометриялық

2. Аналитикалық қасиеттерге жатады:

- A) түсі
- B) иісі
- C) тұтқырлығы
- D) ерігіштігі
- E) тұнба

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 4беті</p>

3. Сапалық талдау дегеніміз не?
4. Аналитикалық эффект беретін химиялық реакцияларды атайды

№ 2 тақырып

- 1. Тақырыбы: Аналитикалық химияда әрекеттесуші массалар заңын иондық тепе-тәндіктің әр түріне қолдану.**
- 2. Мақсаты:** Әсерлесуші массалар заңы химия пәнінің негізгі заңдарының бірі болып табылады. Әсерлесуші массалар заңы реакция жылдамдығының концентрацияға тәуелділігін көрсетеді: тұрақты температурда химиялық реакцияның жылдамдығы әсерлесуші заттардың концентрацияларының көбейтіндісіне тұра тәуелді.
- 3. Тапсырмалар :**
  1. Әрекеттесуші массалар заңын қандай ғалымдар ашты ?
  2. Химиялық тепе – тәндік константасы нені сипаттайты?
  3. Химиялық реакцияның кинетикасы, кинетикалық қисық, химиялық реакцияның жылдамдығы деген ұғымдарға анықтама беріңіз.
  4. Химиялық реакцияның жылдамдығы және оның әртүрлі факторларға тәуелділігі.
  5. Активтендіру энергиясына түсінік беріңіз. Аррениус теңдеуінің мағынасын түсіндіріңіз.
  6. Қайтымды және қайтымсыз реакциялар дегеніміз не?
- 4. Орындау/бағалау түрі:** презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Презентация дайындау және қорғау
2. Интернет желісін қолдану.
3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
5. Өз уақытында тапсыру.

Қорғау мен баға қою жүмыс бағдарламасындағы(силлабус) БӨЖ –дің бағалау критерий бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 2 апта

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / Қ. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильдабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосынша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. Қ. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

1. Әрекеттесуші заттардың концентрациялары артқанда реакция жылдамдығы:

- A) кемиді
- B) артады
- C) өзгермейді

2. Температураны 20°C -са өсіргенде реакция жылдамдығы қанша есе артады ($\gamma = 2$) ?

- A) 2   B) 3   C) 4   D) гспейді

3. Температураны 30°C -қа кеміткенде реакция жылдамдығы қанша есе өзгереді ($\gamma = 2$) ?

- A) 8 есе артады

- B) 6 есе кемиді

<p>ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 5беті</p>

C) 8 есе кемиді

Д) өзгермейді

4. $2\text{H}_2 + \text{O}_2 = 2\text{H}_2\text{O}$ реакциясы үшін әрекеттесуші массалар заңының өрнегі:

A) $V = K[\text{H}_2]^2 [\text{O}_2]$

B) $V = K[\text{H}_2\text{O}]^2[\text{H}_2] [\text{O}_2]$

C) $V = K[\text{H}_2] [\text{O}_2]^2$

D) $V = [\text{H}_2] [\text{O}_2]$

5. Әрекеттесуші заттар концентрациясы артқанда тепе-тендік тұрақтысы:

A) артады

B) кемиді

C) өзгермейді

6. $2\text{Fe} + 3\text{Cl}_2 \rightarrow 2\text{FeCl}_3$ реакциясы үшін реакция жылдамдығы:

A) $V = K[\text{Fe}] [\text{Cl}_2]$

B) $V = K[\text{Fe}]$

C) $V = K[3\text{Cl}_2]$

D) $V = [\text{Cl}_2]$

E) $V = K[\text{Fe}]^2 [\text{Cl}_2]^3$

№ 3 тақырып

1. Тақырыбы: Қышқылдар мен негіздердің қазіргі заманғы теориясы. Бренстед-Лоурідің протолитикалық теориясы, протолитикалық реакциялардың тендеуін құрастыру.

2. Мақсаты: Заттардың қышқылдық немесе негіздік қасиеттері көбінесе аналитикалық реакциялардың бағытын анықтайды. 1923 ж. Бренстед және ағылшын химигі Лоури қышқылдар мен негіздердің протолитикалық ілімін ұсынды.

3. Тапсырмалар:

1. Электролиттердің жіктелуі.

2. Судағы протолиттік тепе-тендік.

3. Диссоциация константасы мен дәрежесі.

4. Қышқылдар мен негіздердің Аррениус және Льюис бойынша ілімі.

5. Қышқылдар мен негіздердің протолиттік ілімі.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызаша сұрау

5. БӨЖ орындау критерилері:

1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.

2. Интернет жүйесін қолдану.

3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.

4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбактар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӨЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 3 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильдабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с

2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.

3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосынша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p> <p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>		<p>26 беттің 6беті</p>

2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу күралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Токтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

1. Диссоциациялану дәрежесі 4,2 % тең, 0,01н CH₃COOH ерітіндісінің pH жыне pOH есепте.

2. pH = 10,8 тең ерітіндідегі гидроксид-ионының концентрациясын есепте.

3. Оствальдтың сұйылту заңы, оның математикалық өрнегі:

- A) K = 6C;
- B) K = 6C/1-C;
- C) K = 6²C/1- b;
- D) K = 6C/1- b;

4. Судың иондық көбейткішінің мәні:

- A) K_w = [H⁺][OH⁻];
- B) K_w = [H⁺][OH⁻]/14;
- C) K_w = 14/[H⁺][OH⁻];
- D) K_w = pH/[H⁺][OH⁻];

5. Гидроксильді топ көрсеткіші формуласы:

- A) pH = -lg[H⁺]
- B) pOH = -lg[OH⁻]
- C) pOH = -lgC_{қышқылы}
- D) pOH = -1/lg[H⁺]

6. Диссоциация дәрежесі 1 %, 0,1н HCOOH ерітіндісінің pH тең:

- A) pH = 2;
- C) pH = 3;
- B) pH = 4;
- D) pH = 12;

7. Бренстед-Лоури теориясы бойынша негіздерге жатады:

A) протон беруші	C) электрон акцепторы
B) протон қабылдаушы	D) нейтрон доноры

8. Бренстед-Лоури теориясы бойынша қышқылдарға жатады:

A) протон беруші	C) электрон акцепторы
B) протон акцепторы	D) нейтрон доноры

№ 4 тақырып

1. Тақырыбы: Күшті және әлсіз қышқылдар мен негіздердің, буферлі ерітінділердің pH есептеу. Медицинадағы буферлі ерітінділердің маңызы.

2. Мақсаты: Түрі ағзаларда протолиттік процестер заттар алмасуында, қанның қышқылдығын сақтауда т.б. физиологиялық сұйықтарда маңызды қызмет атқарады. Сутектік көрсеткіш (pH) биохимиялық зерттеулерде, клиникалық және фармакологиялық жұмыстарда әртүрлі физиологиялық ерітінділер мен дәрілік препараттардың қышқылдық-негіздік қасиеттерін білу үшін қолданылады. Гидролиттік процестер заттар алмасуында, қанның қышқылдығын қажетті деңгейде сақтауда маңызды қызмет атқарады.

3. Тапсырмалар:

1. Күшті және әлсіз қышқылдардың pH есептеу.
2. Күшті және әлсіз негіздердің pOH есептеу.
3. Буферлі жүйелер.
4. Буферлі ерітінділердің жіктелуі.
5. Буферлі ерітінділердің pH есептеу
6. Буферлік сиымдылық, әсер ету аймағы.
7. Фармация мен медицинадағы буферлі ерітінділердің маңызы.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Химиялық пәндер кафедрасы	044-52/11
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар	26 беттің 7беті

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Презентация дайындау және қорғау
2. Интернет желісін қолдану.
3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
5. Өз уақытында тапсыру.

Қорғау мен баға қою жұмыс бағдарламасындағы(силлабус) БӨЖ –дің бағалау критерій бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 4 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ үн-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

1. Концентрациясы $2 \cdot 10^4$ моль/л сутек ионының pH есепте.
2. 0,1н CH₃COOH ерітіндісінің pH есепте.
3. [OH⁻] = 10^{-6} моль/л концентрациялы ерітіндінің [H⁺] жіне pH есепте.
4. 0,1 М калий ацетатының гидролиз константасын және pH анықта.
5. Буферлі жүйені көрсетіңіз:

A) NH ₄ OH + CH ₃ COOH	C) CH ₃ COOH + HCl
B) NH ₄ OH + NH ₄ Cl	D) NH ₄ OH + H ₂ SO ₄

6. Қандай тұз гидролизденгенде фенолфталеин таңқурай тұс береді:

A) Na ₂ CO ₃	C) ZnSO ₄
B) K ₂ SO ₄	D) Fe ₂ S ₃

7. Ацетатты буферлі жүйенің pH 4.75 ке тең болады мына қатыста:

A) 1:2	B) 1:3
C) 2:2	D) 3:1

8. 0,01 М аммоний хлоридінің гидролиз дәрежесі мен константасы тең болады:

A) $0,56 \cdot 10^{-7}$; $2,4 \cdot 10^{-3}$;	C) $0,56 \cdot 10^{-9}$; $2,4 \cdot 10^{-4}$;
B) $5,6 \cdot 10^{-10}$; $2,4 \cdot 10^{-4}$;	D) $0,56 \cdot 10^{-5}$; $2,4 \cdot 10^{-5}$;

№ 5 тақырып

1. Тақырыбы: Гидролиз. Әр түрлі типті гидролизденуші тұздардың pH есептеу. Дәрілік препараттарды алу мен сақтаудағы гидролиздің маңызы

2. Мақсаты: Tipi ағзаларда гидролитикалық үрдістер зат алмасуда, қанның қышқылдығын қалыпты деңгейде ұстап тұруда аса маңызды роль атқарады. Дәрілік заттардың қышқылдық-негіздік қасиеттеріне байланысты олардың еріген кездегі гидролизге түсін міндетті түрде ескеру керек. Ауру адам қабылдауға бірнеше дәрі жазылып берілгенде, не оларды бірге сақтау кезінде осы құбылысты ескеру қажет.

3. Тапсырмалар :

1. Тұздар гидролизі. Оның себебі. Сольволиз.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы 044-52/11 Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар 26 беттің 8беті</p>
---	---	--

2. Гидролиз химиялық тепе-теңдік ретінде және оның температураға, сұйылтуға, электролиттерді қосуға тәуелді ығысуы.

3. Гидролиз дәрежесі мен константасы

4. Гидролиздің биохимиялық процестердегі рөлі, оның фармациядағы маңызы

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӘЖ орындау критерилері:

1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.

2. Интернет жүйесін қолдану.

3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.

4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбақтар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӘЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 5 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с

2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.

3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.

2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

1. Әлсіз электролит түзілуіне алып келетін, тұз иондары мен судың әсерлесу үрдісін.....деп атайды

2. Толық гидролизге келесі екі тұздың сулы ерітінділері түседі:

A. натрий сульфаты мен калий сульфаты

B. мырыш хлориді мен барий нитриті

C. аммоний сульфаты мен нитраты

D. калий карбонаты мен натрий сульфиты

E. барий нитраты мен кальций хлориді

3. Тұздың сулы ерітіндісінде лакмус қызарады:

A. Na_2SO_4

B. $\text{Al}(\text{NO}_3)_3$

C. K_2SO_3

D. $\text{Zn}(\text{CH}_3\text{COO})_2$

E. BaCl_2

4. Гидролиз дәрежесі тәуелді емес:

A. еріген зат концентрациясына

B. температураға

C. қысымға

D. еріген зат табиғатына

E. еріткіш табиғатына

5. Қысым жоғарылағанда гидролиз тепе-теңдігі қай қабатқа қарай ығысады:

A. Оңға

B. Солға

C. Ііғыспайды

D. жауабы жоқ

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>044-52/11 26 беттің 9беті</p>
---	---	--	--------------------------------------

6. 0,01M аммоний хлоридінің ерітіндісінің гидролиз константасы мен дәрежесі (тәуелді) тең:
- A. $0,56 \cdot 10^{-7}$; $2,4 \cdot 10^{-3}$
  - B. $0,56 \cdot 10^{-7}$; $2,4 \cdot 10^{-5}$
  - C. $5,6 \cdot 10^{-10}$; $2,4 \cdot 10^{-1}$
  - D. $5,6 \cdot 10^{-9}$; $2,4 \cdot 10^{-4}$
  - E. $5,6 \cdot 10^{-8}$; $1,2 \cdot 10^{-4}$
7. Температура төмендегендеге гидролиз дәрежесі:
- A. төмендейді
  - B. жоғарылайды
  - C. өзгермейді
8. Гидролиз константасы тәуелді емес:
- A. еріген зат табиғатына
  - B. температураға
  - C. Концентрацияға
9. Бериллий сульфатының сулы ерітіндісінің pH-ы тең:
- A. 7-ге
  - B. 7-ден көп
  - C. 7-ден аз
10. Әлсіз негіз бен әлсіз қышқылдан тұратын тұздар ұшырайды:
- A. жартылай гидролизге
  - B. толық гидролизге
  - C. гидролизге ұшырамайды

№6 тақырып

- 1. Тақырыбы: Катиондардың қышқылдық-негіздік, сульфидтік және аммиакты-фосфатты жіктеулері.**
- 2. Мақсаты:** Катиондардың қышқылдық-негіздік жіктеуі. Сульфидтік жіктеу бойынша барлық катиондар бес топқа бөлінеді. Сульфидтік жіктеу бойынша жиілік әдіспен сапалық талдау жасағанда катиондардың аммоний сульфидімен және құқіртті сутекпен әрекеттесуі қолданылады. Аммиакты-фосфатты жіктеу бойынша катиондар бес топқа бөлінеді. Жіктеу катиондардың фосфаттармен әрекеттесуіне негізделген.
- 3. Тапсырмалар:**
1. Катиондардың сульфидті жіктеуін қалай түсінесіз ?
  2. Катиондар сульфидтік жіктеу бойынша қанша топқа бөлінеді ?
  3. Сульфидтік жіктеу бойынша бірінші топқа қандай катиондар жатады ?
  4. Сульфидтік жіктеу бойынша II топқа жататын катиондар.
  5. Сульфидтік жіктеу бойынша III топқа қандай катиондар жатады ?
  6. Аммиакты-фосфатты жіктеудің негізі.
  7. Сульфидтік жіктеу бойынша катиондар қанша топқа бөлінеді, атап көрсетіңіз.
  8. Аммиакты-фосфатты жіктеудің басқа әдістерге қарағанда ерекшелігі.
  9. Әрбір топтың реагенті және реакция өнімі.
- 4. Орындау/бағалау түрі:** презентация/ ауызша сұрау
- 5. БӘЖ орындау критерийлері:**
1. Презентация дайындау және қорғау
  2. Интернет желісін қолдану.
  3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
  4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
  5. Өз уақытында тапсыру.

<p>ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p> <p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>044-52/11</p> <p>26 беттің 10беті</p>
--	---	---	--

Қорғау мен баға қою жұмыс бағдарламасындағы(силлабус) БӘЖ –дің бағалау критеріі бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 6 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

- Аналитикалық химия : оқу құралы / Қ. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильдабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
- Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
- Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

- Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
- Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

8. Бақылау:

- Сульфидтік жіктеу бойынша I-ші аналитикалық топ катиондарының фармакопейалық препараттарын атап көрсет.
- Сульфидтік жіктеу бойынша I-ші аналитикалық топ катиондарының қосылыстарының қайсы бірі улы болып келеді.
- Сульфидтік жіктеу бойынша екінші аналитикалық топқа жатады:
  - темір (II), темір (III), висмут, марганец (II).
  - литий, натрий, калий, аммоний.
  - кальций, стронций, барий, магний.
  - кушін, алюминий, мырыш, хром.
  - күміс, сынап (I), қорғасын.
- Сульфидтік жіктеу бойынша катиондардың екінші тобының электронды конфигурациясы:
  - p-элементтер
  - S¹-элементтер
  - S²-элементтер
  - p- жне d- элементтер
  - d- элементтер
- Аммиакты-фосфатты жіктеу бойынша катиондардың бесінші тобындағы қорғасын хлоридінен басқаларының айырмашылығы неде ?
  - ерігіштігінде
  - ыстық суда ериді
  - аммиакта ериді
  - минералды қышқылдарда ериді
- Күміс иодиді ериді:
  - азот қышқылында
  - тұз қышқылында
  - натрий тиосульфатында
  - сірке қышқылында
  - аммиакта
- Беріліп отырған қорғасын тұнбаларының қайсысы ыстық суда ериді:
  - PbCl₂
  - Pb(CH₃COOH)₂
  - PbSO₄
  - қорғасын хроматы
- Сульфидтік жіктеу бойынша катиондардың II аналитикалық тобының топтық реагенті:

<p>ОҢТҮСТИК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 11беті</p>

- A) натрий гидроксиді
 B) тұз қышқылы
 C) күкіртті сутек қышқылы
 D) күкірт қышқылы
 E) аммоний карбонаты
9. Барий тұзының жалынының түсі:
- A) көк
 B) сары-жасыл
 C) күлгін
 D) қызыл
10. Барий, стронций, кальций карбонаттары ериді:
- A) сірке қышқылында
 B) аммиакта
 C) тұз қышқылында
 D) азот қышқылында

№7 тақырып

1. Тақырыбы: Аниондардың жіктелуі

2. **Мақсаты:** Аниондар р-элементтері және d-элементтерінен түзіледі. Әсіреле Д.И.Менделеев кестесінің жоғарғы оң бұрышына орналасқан р-элементтері аниондарды түзуге жоғары қабілетті. Тотығу-тотықсыздану қасиеттері бойынша аниондарды анион-тотықтырғыштар, онда элемент жоғары тотығу дәрежесіне ие (NO_3^-), тотықсыздандырғыш аниондар тотығу дәрежесі төмен (Cl^- , Br^- , S^{2-}) және бейтарап аниондар олар тотықтырғыштық та тотықсыздандырғыш та қасиеттер көрсетпейді (CO_3^{2-} , PO_4^{3-} , SO_4^{2-}).

3. Тапсырмалар:

1. Аниондарға түсінік беріңіз.
2. Аниондардың жіктелуі.
3. Бірінші топқа қандай аниондар жатады ?
4. Екінші топқа қандай аниондар жатады ?
5. Ушінші топқа қандай аниондар жатады ?
6. Тотығу-тотықсыздану жіктеуі бойынша аниондар қанша топқа бөлінеді ?
7. Аниондардың үш топтық жіктеуіне түсінік беріңіз.
8. Аниондардың жеті топтық жіктеуіне түсінік беріңіз.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерилері:

1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.
2. Интернет жүйесін қолдану.
3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.
4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбактар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӨЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 7 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / Қ. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильдабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

<p>ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 12беті</p>

- Шекеева К.К. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
- Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

- Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
- Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
- Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

- PO_4^{3-} анионының сапалық реагенті:
 A) AgNO_3 C) $(\text{NH}_4)_2\text{MoO}_4$ E) H_2SO_4
 B) HCl D) FeCl_3
- J^- анионының сапалық реагенті:
 A) HCl C) $\text{H}_2\text{SO}_4_{(\text{конц})}$ E) NaOH
 B) $\text{Pb}(\text{NO}_3)_2$ D) CaCl_2
- NO_2^- анионының сапалық реагенті:
 A) BaCl_2 C) антипирин + HCl E) AgNO_3
 B) KI D) MnO_2
- Ыстық суда ерігенде күкірт бөлөтін тұнба:
 A) AgCNS B) Ag_2S C) BaS_2O_3 D) PbSO_4
- SO_3^{2-} анионына өзіндік реакция болады:
 A) $\text{SO}_3^{2-} + \text{Ba}^{2+} = \text{BaSO}_3$ B) $\text{SO}_3^{2-} + 2\text{Na}^+ = \text{Na}_2\text{SO}_3$
 C) $\text{SO}_3^{2-} + \text{Mg}^{2+} = \text{MgSO}_3$ D) $\text{SO}_3^{2-} + \text{Ca}^{2+} = \text{CaSO}_3$
- NO_2^- ионына фармакопейалық реакция болып табылады:
 A) этакридин   B) иодид
 C) антипирин   D) сульфания қышқылы және 1-амино-2-нафтол
7. Топ:
 I   Аниондар:
 A) Cl^- , Γ , SCN^-
 II   B) NO_2^- , CH_3COO^- , NO_3^-
 III   C) SO_3^{2-} , $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$, CO_3^{2-} , PO_4^{3-}
8. Анион:
 1) SO_4^{2-} A) $\text{KMnO}_4 + \text{H}_2\text{SO}_4$
 2) Γ B) AgNO_3
 3) CH_3COO^- C) FeCl_3
 4) $\text{C}_2\text{O}_4^{2-}$ D) $\text{Pb}(\text{CH}_3\text{COO})_2$
9. Аниондардың негізгі жіктеуіне суда ерімейтін тұнбалар түзетін тұздар.....жатады.
10. Аниондардың I-ші тобын тұндыру бейтарап немесе.....ортада өткізеді.
11. Аниондар тотығу-тотықсыздану қасиеті бойынша .....топқа бөлінеді.

№8 тақырып

1. Тақырыбы: №1 Аralық бақылау

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 13беті</p>

2. Мақсаты: Студент өтілген курс бойынша теориялық және тәжірибелік материалдарды қаншалықты менгергендігін көрсетуі қажет. Өтілген тақырыптарды қайталау

3. Тапсырмалар:

1. Аммиакты-фосфатты жіктеу бойынша II, III және IV топ катиондарына жататындар және олардың топтық реагенттері.
2. Сульфидтік жіктеу бойынша I және II топ катиондары бір-бірінен толық бөліну қандай pH өтеді ?
3. Сульфидтік жіктеу бойынша IV топ катиондарын тұнбаға түсіргенде неліктен күкірт немесе сірке қышқылын қолданбай тұз қышқылын қосады ?
4. Сульфидтік жіктеу бойынша II, III және IV топ катиондарын және олардың топтық реагенттерін ата.
5. Неліктен тотығу дәрежесі жоғары р-элементтер оттегімен аниондар тұздеді?
6. Тотықтырғыштық қасиетті қандай аниондар көрсетеді ?
7. Тотықсыздандырығыштық қасиетті қандай аниондар көрсетеді ?
8. Аниондардың қандай жіктеулерін білесіз.
9. Қандай аниондар Ag^+ ионымен қышқылда ерімейтін тұнба береді ?
10. Медицина мен фармацияда қандай қышқылдар мен олардың тұздары қолданылады
11. Бірдей концентрациялы қышқыл мен тұзды араластырған жағдайдағы буферлі ерітіндінің pH қандай факторларға байланысты ?
12. Қышқыл мен тұздың қандай көлемінде pH пен pK_{кыш} тең болады ?
13. Неліктен буферлік сиымдылықты қышқыл немесе сілтімен жүргізеді ?
14. Буферлік жүйе қышқыл мен сілтінің қандай көлемінде өз жұмысын тоқтады ?
15. Иондардың ерігіштік көбейтіндісі мен активтілік көбейтіндісі дегеніміз не?
16. Ерігіштік дегеніміз не ?
17. Иондарды бөлшектік тұндыру дегеніміз не ?
18. Тұнбалардың еруіне қандай талаптар қойылады ?

4. Орындау/бағалау түрі: тестілеу немесе билетпен ауызша сұрау/аралық бақылау

5. БӘЖ орындау критерийлері: тестілеу немесе билетпен ауызша сұрау

6. Тапсыру мерзімі: 8 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / Қ. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Химиялық пәндер кафедрасы	044-52/11
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар	26 беттің 14беті

8. Бақылау сұрақтары:

1. Химиялық талдау әдісі:

- A) тұндырыу реакциясы   C) спектр сызығы   E) радиометриялық әдістер
 B) жалынның түсі   D) полярограмма түрлері

2. Макроанализ (грамм-әдіс) жүргізу үшін қажетті анықталатын зат массасы:

- A) 0,05 – 0,5 г   B) 0,001 – 10   C) 1 – 10 г   D) 10^{-6}

3. Жартылай микроанализ (сантиграмм-әдіс) жүргізу үшін қажетті анықталатын зат массасы:

- A) 0,05 – 0,5 г   B) 1-10г   C) $0,001 - 10^{-6}$ г   D) $10^{-6} - 10^{-9}$ г

4. Микроанализ (миллиграмм-әдіс):

- A) $0,001 - 10^{-6}$ г   B) 1 – 10 г   C) 0,05 – 0,5 г   D) $10^{-6} - 10^{-9}$ г

5. Ультрамикроанализ (микрограмм-әдіс):

- A) $10^{-6} - 10^{-9}$ г   B) 1 – 10 г   C) 0,05 – 0,5 г   D) $0,001 - 10^{-6}$ г

6. Субмироанализ (нанограмм-әдіс):

- A) $10^{-9} - 10^{-12}$ г   B) 1 – 0,5 г   C) 0,05 – 0,5 г   D) $0,001 - 0,1$ г

7. Бірінші аналитикалық топ катиондарының топтық реагенті:

- A) топтық реагенті жоқ;   C) аммиак ерітіндісі;
 B) күкірт қышқыл;   D) натрий гидроксиді.

8. Калий ионының жалын түсі:

- A) күлгін;   B) көк;   C) жасыл;   D) сары.

9. Аммоний ионының басқа иондар қатысында анықтау:

- A) $\text{NH}_4\text{Cl} + \text{NaOH} = \text{NH}_3 + \text{NaCl} + \text{H}_2\text{O}$
 B) $2\text{NH}_4\text{OH} + \text{H}_2\text{SO}_4 = (\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$
 C) $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3 = 2\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{O} + \text{CO}_2$
 D) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 + 2\text{NaOH} = \text{Na}_2\text{SO}_4 + 2\text{NH}_3 + 2\text{H}_2\text{O}$
 E) $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4 = 2\text{NH}_3 + \text{H}_2\text{SO}_4$

10. Несслер реактивінің құрамы:

- A) $\text{K}_2[\text{HgI}_4] + \text{KOH}$ C) $\text{Na}_2\text{HPO}_4 + \text{NH}_3$
 B) $\text{Zn}(\text{NO}_3)_2 + \text{AsH}$ D) NaOH

11. Екінші аналитикалық топ катиондары:

- A) күміс, сынап (I), қорғасын ;
 B) литий, натрий, калий, аммоний;
 C) кальций, стронций, барий;
 D) күшін, алюминий, мырыш, хром;
 E) темір (11), темір (111), висмут, сурьма, марганец (11).

12. Екінші аналитикалық топ катиондары:

- A) Ag^+ , Pb^{2+} , Hg_2^{2+}
 B) Cu^{2+} , Cd^{2+} , Co^{2+} , Ni^{2+} , Hg^{2+}
 C) As^{3+} , As^{5+} , Sn^{2+} , Sn^{4+} , Al^{3+} , Zn^{2+} , Cr^{3+}
 D) Fe^{2+} , Fe^{3+} , Mn^{2+} , Bi^{3+} , Bi^{5+}
 E) Li^+ , Na^+ , K^+ , NH_4^+

13. Төменде берілген қосылыстардың ішінде қорғасынның ең ерігіштігі жоғары тұнбасы:

- A) PbCl_2 ПР = $2,4 * 10^{-4}$
 B) PbSO_4 ПР = $2,2 * 10^{-8}$
 C) PbCO_3 ПР = $7,4 * 10^{-14}$

14. Қышқылдық-негіздік жіктеу бойынша III аналитикалық топ катиондарына жатады:

- A) Ca^{2+} , Sr^{2+} , Ba^{2+}
 B) Li^+ , Na^+ , K^+ , NH_4^+
 C) Pb^{2+} , Hg_2^{2+} , Pb^{2+}
 D) Cr^{3+} , Zn^{2+} , As^{3+} , As^{5+} , Sn^{2+} , Al^{3+}
 E) $\text{Fe}(11)$, $\text{Fe}(111)$, $\text{Mg}(11)$, $\text{Sb}(111)$, $\text{Mn}(11)$

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p> 	<p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Химиялық пәндер кафедрасы	044-52/11
Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар	26 беттің 15беті

15. II-ші аналитикалық топ катиондарының электрондық конфигурациясы:

- A) p- жіне d – элементтер;   C) p – элементтер;   E) f – элементтер.
 B) S¹ – элементтер;   D) d – элементтер;

16. Қышті қышқылдардың pH есептеу формуласы:

- A) pH = - lgC_K
 B) pH = 14 - lgC_K
 C) pH = - ----- lg C_K
 2
 1
 D) pH = - lg -----
 C_K

17. Хром (III) ионын анықтайтын реагент:

- A) (NH₄)₂S₂O₈ + HCl   C) NH₄OH + NH₄Cl
 B) NaOH + KI   D) MgSO₄ + NH₃ + NH₄Cl

18. Автопротолиз константасы:

- A) K_w = [H⁺] [OH⁻] = 10⁻¹⁴
 B) K_w = [H⁺] [OH⁻] = 10⁻⁷
 C) K_w = [H⁺] = [OH⁻] = 10⁻⁷
 [H⁺] [OH⁻]
 D) K_w = ----- = 10⁻¹⁴
 [H₂O]

19. Қышті қышқыл мен әлсіз негізден түзілген тұздың pH есептеу формуласы:

$$A) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w - \frac{1}{2} \text{pK}_h - \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$B) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w + \frac{1}{2} \text{pK}_h + \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$C) \text{pH} = \text{pK}_w - \frac{1}{2} \text{pK}_h - \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$D) \text{pH} = \text{pH}_w - \text{pH}_h - \lg C_{\text{солъ}}$$

20. Әлсіз қышқыл мен құшті негіз әрекеттесуінен түзілген тұздың pH есептеу формуласы:

$$A) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w + \frac{1}{2} \text{pK}_k + \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$B) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_k + \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$C) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w - \frac{1}{2} \text{pK}_k - \frac{1}{2} \lg C_{\text{солъ}}$$

$$D) \text{pH} = \text{pK}_w + \text{pK}_k + \lg C_{\text{солъ}}$$

21. Әлсіз қышқыл мен әлсіз негіз әрекеттесуінен түзілген тұздың pH есептеу формуласы:

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 16беті</p>

$$A) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w + \frac{1}{2} \text{pK}_k - \frac{1}{2} \text{pK}_{oc}$$

$$B) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w + \frac{1}{2} \text{pK}_k + \frac{1}{2} \text{pK}_{oc}$$

$$C) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_w - \frac{1}{2} \text{pK}_k + \text{pK}_{oc}$$

$$D) \text{pH} = \text{pK}_w + \text{pK}_k + \text{pK}_{oc}$$

22. Алюминийді (ІІІ) анықтауды фармакопейалық реагенті:

- A) ализарин;   B) NaOH;   C) NH₄OH;   D) Co(NH₃)₂

23. Өлсіз қышқылдық pH есептеу формуласы:

$$A) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_k - \frac{1}{2} \lg C_k$$

$$B) \text{pH} = \frac{1}{2} \text{pK}_k + \frac{1}{2} \lg C_k$$

$$C) \text{pH} = \text{pK}_k + \lg C_k$$

$$D) \text{pH} = \text{pK}_k - \lg C_k$$

24. Марганец (ІІ) ионын анықтауға арналған реагент:

- A) (NH₄)₂S   C) K₄[Fe(CN)₆]
B) K₂CrO₄   D) Na₂S₂O₃

№ 9 тақырып

1. Тақырыбы: Дәрілік препараттарды анықтауда тотығу-тотықсыздану реакцияларының маңызы, клиникалық зерттеудегі дәрі-дәрмек заттардың метаболизмінде қолдану

2. Мақсаты: Химиялық талдауда көптеген әдістер тотығу-тотықсыздану реакцияларына негізделген.

3. Тапсырмалар :

1. Қандай реакциялар тотығу-тотықсыздану деп аталады ?
2. Тотықтырғыштар мен тотықсыздандырғыштар дегеніміз не?
3. Тотығу-тотықсыздану потенциалы. Стандартты потенциал.
4. ЭҚҚ дегеніміз не? Нернест тендеуі.
5. Тотығу-тотықсыздану реакцияларына әсер ететін факторлар.
6. Негізгі тотықтырғыштар мен тотықсыздандырғыштар.
7. Аналитикалық химияда қолданылатын тотықтырғыштар мен тотықсыздандырғыштар.
- 4. Орындау/бағалау түрі:** презентация/ ауызша сұрау
- 5. БӨЖ орындау критерилері:**
  1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.
  2. Интернет жүйесін қолдану.
  3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p> <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p> <p>044-52/11</p>	<p>044-52/11</p> <p>26 беттің 17беті</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>		

4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбақтар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӘЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 9 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с

2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.

3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.

2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.

2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017

3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

1. pH=7 ерітіндісіне батырылған сутегі электродының потенциалы нешеге тең болады?

2. Концентрациясы 0,01 моль/л CuSO₄-ты электродының электродтық потенциалы қаншааса тең болады?

3. [Zn⁺²]=0,01 моль/л [Hg⁺²]=0,1моль/л болатын Zn/Zn⁺²//Hg⁺²/Hg гальваникалық элементтың ЭҚҚ табысыз.

5. Сутектік электродының стандартты потенциалын көрсет:

а) φ⁰=1   в) φ⁰=0   с) φ⁰ =0,059   д) φ⁰ ≠1

6. Сутегі электродының потенциалы:

а) φ_{H+/H+} = 0,059 pH   с) φ_{H+/H+} = -0,059 pH
в) φ_{H+/H+} =1   д) φ_{H+/H+} = 0,059

7. Сутегі электродының потенциалы -0,236 В тең, ерітіндініс pH табысыз:

а) 2   в) 4   с) 5   д) 6

8. Концентрациясы 0,01 моль/л болатын электролиттердің Mg/Mg(NO₃)₂// Cu(NO₃)₂/Cu гальваникалық элементтің ЭҚҚ табысыз:

а) 2,7   в)3,1   с) 3,9   д) 2,3

№ 10 тақырып

1. Тақырыбы: Экстракция. Медицина мен фармацияда экстракцияның қолданылуы.

2. Мақсаты: Фармацияда өсімдік шикізаттарынан эфирлі май, алкалоидтар және т.б. физиологиялық активті заттар алуда экстракция әдісі кеңінен қолданылады.

3. Тапсырмалар:

1. Экстракция деп қандай процесті айтамыз?

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 18беті</p>

2. Сұйықтық экстракция дегеніміз не?
3. Заттың екі фаза арасында таралуы.
4. Таралу коэффициенті дегеніміз не?
5. Таралу константасы.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Презентация дайындау және қорғау
2. Интернет желісін қолдану.
3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
5. Өз уақытында тапсыру.

Қорғау мен баға қою жұмыс бағдарламасындағы (силлабус) БӨЖ –дің бағалау критеріі бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 10 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.К. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ үн-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

1. Егерде зат бір немесе бірнеше фазасында иондануға ұшыраса немесе химиялық реакцияға түссе ол кезде тепе-тездік күй _____ константасымен де сипатталады.
2. Егер сұйықтық экстракциямен екі затты анықтайтын болсақ, онда оларды экстракцияның _____ көмегімен анықтайды.
3. Сұйықтық экстракцияда € факторы _____ болған сайын заттардың бөлінуі _____ жүреді.
4. _____ _____ көмегімен заттың белгілі бір мөлшерін экстракциялап экстракция санын және экстрагенттің көлемін есептеуге болады.
5. Егер зат суда да органикалық еріткіштеде еритін болса, онда бөлуді _____ _____ көмегімен жүргізуге болады.

№ 11 тақырып

1. Тақырыбы: Титрлеу қисықтарын(күшті, әлсіз қышқылдар мен негіздердің есептеу және тұрғызу.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p> <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>044-52/11 26 беттің 19беті</p>
---	--	---------------------------------------

2. Мақсаты: Титрлеу әдісі клиникалық лабораторияда несеп құрамына кіретін аммиак және қышқылдарды, асқазан шырынының қышқылдылығын, ана сүтінің және басқада биологиялық сұйықтардың құрамын сандық анықтау үшін қеңінен қолданылады. Тазалық-гигиеналық лабораторияда бейтараптау әдісін пайдаланып әр түрлі тағамдардың (нан, ұн, ет) қышқылдылығын анықтайды, ішуге жарайтын не қалдық сұларын анализін жүргізеді.

3. Тапсырмалар :

1. Титриметриялық талдаудың негізгі түсініктері: титрант, титрленетін ерітінді, қалыпты ерітінді, аликвота, сұйылту, заттың аз салмағы.
2. Титриметриялық талдаудың мақсаты және әдістердің жіктелуі.
3. Алкалиметриялық және ацидиметриялық, редоксиметриялық, седиметриялық және комплексонометриялық.
4. Қолданылатын индикаторлар және оларды тандау.
5. Титрлеу қисықтарын есептеу және сыйзу.
6. Титриметриялық талдаудағы қателіктер.

4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӘЖ орындау критерилері:

1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.
2. Интернет жүйесін қолдану.
3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.
4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбақтар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӘЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 11 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 20беті</p>

1. Қышқылдық негіздік титрлеу әдісіне жатды:

- A) ацидиметрия, алколиметрия
- B) ацидиметрия, иодометрия
- C) алкалометрия, перманганатометрия
- D) иодометрия, алкалометрия

2 Сәйкестілікті көлтіріңіз:

Анықталатын зат   **Titrleu**

1) NaOH	a) NaOH ерітіндісімен титрлейді
2) NH ₄ Cl	b) HCl ерітіндісімен титрлейді
3) H ₃ PO ₄	c) NaOH ерітіндісінің артық мөлмерін HCl- ерітіндісімен титрлейді
	d) пайда болған HCl-ді NaOH ерітіндісімен титрлейді

3. Сәйкестілікті көлтіріңіз:

Титрлеу барысында   Титрлеу әдістері:

Негізделген реакциялар:

1) H ₃ O ⁺ +OH ⁻ →2H ₂ O	a) комплексонометриялық titrleu әдісі
2) J ₂ +S ₂ O ₃ ²⁻ →2J ⁻ +S ₄ O ₆ ²⁻	b) қышқылды-негіздік titrleu әдісі
3) Ag ⁺ +Cl ⁻ →AgCl _(e)	v) тотығу-тотықсыздану titrleu әдісі
4) Fe ²⁺ +H ₂ V ²⁻ →[FeY] ⁺ +2H ⁺	c) тұндыру әдісімен titrleu
4. Индикатор өзінің түсін өзгеретін pH интервалы аталауды _____.
5. Дұрыс таңдалған индикатордың өту интервалы толық және біртіндеп жабылады _____.
- _____.

№12 тақырып

1. Тақырыбы: Тұндыру титрлеу әдісі. Аргентометриялық, тиоцианатометриялық, меркуриметриялық және сульфатометриялық титрлеу әдістері

2. Мақсаты: Тұндыру әдісімен титрлеу нашар еритін қосылыстар түзілетін реакцияларға негізделген. Бұл реакциялар бөлме температурасында жеткілікті тез және іс жүзінде қайтыссыз өтеді. Тұндыру реакцияларының көптігіне қарамастан, тұндырып титрлеу әдісі кең тараалмаған. Тұндыру тәсілімен титрлеу әдістерінің ең кең тараған аргентометрия және меркуриметрия, сондай-ақ роданометрия мен цианометрия әдістері. Тұндырып титрлеудің басқа әдістері сирек қолданылады, себебі олар үшін эквиваленттік нүктесін белгілеп алатын индикаторлар жоқтың қасы.

3. Тапсырмалар:

1. Мор әдісінің негізі, қолдану жағдайы қандай?
2. Мор әдісі бойынша титрлеуде калий хроматын индикатор ретінде қолдану неге негізделген?
3. Фольгард әдісінің негізі. Қолданылатын индикаторлары.
4. Мор және фольгард әдістерінің жетістіктері мен кемшіліктерін салыстыр.
5. Тұнба түзілу әдісіндегі реакцияларға қандай шарттар қойылады?
6. Фаянс әдісінің негізі. Қолданылатын индикаторлары.
7. Мор әдісімен қандай заттарды анықтайды? Титранттарын дайындау және стандарттау.
4. **Орындау/бағалау түрі:** презентация/ ауызша сұрау

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>26 беттің 21беті</p>

5. БӨЖ орындау критерийлері:

1. Презентация дайындау және қорғау
2. Интернет желісін қолдану.
3. Барлық тапсырмаларға жауап беру.
4. Материалды дәл және толық түсіндіру.
5. Өз уақытында тапсыру.

Қорғау мен баға қою жұмыс бағдарламасындағы(силлабус) БӨЖ –дің бағалау критерій бойынша.

6. Тапсыру мерзімі: 12 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

1. Тұндыру титрлеу әдісінің титранты:

- A) AgNO_3
- B) $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_4$
- C) HCl
- D) $\text{Ca}(\text{SO}_4)_2$
- E) ЭДТА

2. Тұндыру титрлеуінің негізіне жататын реакциялардың шарты:

- A) түзілген тұнбалар аморфты болуы керек
- B) аса қанықкан ерітінді түзілуі керек
- C) тұнба түзілмеуі керек
- D) реакция қайтымды болуы керек
- E) түзілген тұнбалар аморфты болмауы керек

3. Фаянс әдісі бойынша бромидтердің және иодидтердің анықтауда индикатордың ролін қандай зат атқарады:

- A) индикаторсыз әдіс
- B) $\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_4$
- C) $\text{NH}_4\text{Fe}(\text{SO}_4)_2 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$
- D) флюоресцеин, эозин
- E) крахмал

4. Адсорбциялық индикатор болып табылады:

- A) мурексид

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы</p>	<p>044-52/11</p>
<p>Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>			<p>26 беттің 22беті</p>

- B) дифениламин
 C) фенолфталеин
 D) эриохром кара Т Е эозин
 5. Тұнба іс жүзінде ерімеуі керек және тез тұнбаға түсүі керек және тез тұнбаға түсүі керек деген реакцияға қойылатын талап титриметриялық талдаудың қандай әдісіне сәйкес келетінін көрсетіңіз:
 A) бейтараптану
 B) тұндыру әдісі
 C) ацидиметрия әдісі
 D) комплексонометрия әдісі
 E) редоксиметрия әдісі

№ 13 тақырып

- 1. Тақырыбы: Комплексонометрлік титрлеу. Судың көрмектілігін анықтау**
2. Максаты: Комплексонометриялық титрлеу фармацияда мырыш препараттарын: мырыштың сульфатын және оксидін; кальций препараттарын: хлоридін, глюконатын, кальций лактатын; магний сульфатын анықтауда қолданылады. Комплексонометриялық титрлеу сонымен қатар, суға талдау жасауда оның көрмектілігін анықтау үшін қолданылады.

3. Тапсырмалар:

1. Комплексонометриялық титрлеу әдісінің негізі.
2. Хелатометриялық титрлеудің тәсілдері.
3. Титрлеу қысығын тұрғызу.
4. Комплексонометриялық титрлеудің индикаторлары.
5. Комплексонометриялық титрлеу әдісінің қолданылуы.

4. Орындау/багалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерилері:

1. Қолданылған әдебиеттер 3-тен жоғары болуы қажет.
2. Интернет жүйесін қолдану.
3. Барлық сұрақтар мен тапсырмаларға жауап болу қажет.
4. Презентация жасау (интерактивті сөзжұбақтар, компьютерлік ойындар, ребустар және т.с.с.).

БӨЖ-ді қорғау және бағалау силлабустағы критерий бойынша жүргізіледі.

6. Тапсыру мерзімі: 13 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы.

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Химиялық пәндер кафедрасы	044-52/11
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар	26 беттің 23беті

Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017

3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау:

1. Комплексонометриялық титрлеу әдісінің негізі неде?
2. Комплексонометриялық титрлеу қисығын қандай шамалар арасында тұрғызады?
3. Қандай комплексондардың түрлерін білесіз?
4. Комплексон III –тің құрылышын және катиондармен әрекеттесу реакциясын түсіндір.
5. Комплексонометриялық титрлеу қисығын тұрғызуда қандай білшектерді есептейді?
6. Комплексонометриялық титрлеуде индикаторлық қателік қалай есептейді?
7. Комплексонометриялық титрлеуді тәжірибеде қандай орындарда қолданады?

№ 14 тақырып

1. Тақырыбы: Титриметриялық әдістермен дәрілік препараттардың мөлшерін анықтау.

2. Мақсаты: Биологиялық активті синтетикалық немесе табиғи дәрілік препараттарды зерттеудің маңызы кезеңдерінің бірі оның химиялық құрамын анықтау. Дәрілік препараттарды анықтау бірнеше кезеңнен тұрады.

3. Тапсырмалар :

1. Дәрілік препараттарды анықтаудың жаңа әдістері.
2. Дәрілік препараттарды анықтауда қолданылатын негізі химиялық реакция түрлері.
3. Дәрілік препараттарды анықтаудың химиялық және физико-химиялық талдау принциптері.
4. Дәрілік препараттарды талдаудың заманауи физико - химиялық әдістері
4. Орындау/бағалау түрі: презентация/ ауызша сұрау

5. БӨЖ орындау критерийлері:

- 1.Презентация дайындау және қорғау.
2. Интернет желісін қолдану.
3. Жұмыстың электрондық вариантын тапсыру.
4. Презентацияны қорғау.
5. Глоссарий дайындау, тақырып бойынша бейнероликтер.
6. Осы пункттегі тапсырмалардың орындалу нәтижелері бойынша бағалау.

6. Тапсыру мерзімі: 14 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / Қ. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. Қ. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. Қ. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосымша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. Қ. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). -

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
Химиялық пәндер кафедрасы	044-52/11
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар	26 беттің 24беті

М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.

2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

8. Бақылау сұрақтары:

1. Титриметрия талдау әдісінің негізінде қандай заң жатыр:

- A. Эквиваленттер заңы
- B. Гесс заңы
- C. Энергия сақталу заңы
- D. Өсерлесуші массалар заңы

2. Сәйкестілікті көлтірініз:

I. Титранттар

1. J ₂ 2. KMnO ₄ 3. NaNO ₂ 4. HCl 5. NaOH	A) Ацидиметрия В) Алкалиметрия С) Перманганатометрия Д) Иодометрия Е) Нитритометрия

II. Титрлеудің түрлері:

I. Негізінде жататын Реакциялар	II. Титриметриялық талдау әдістері
- 1) $H^+ + OH^- \rightarrow H_2O$ A) тұндырыу
 $H_3O^++OH^- = 2H_2O$ B) қышқылды-негіздік
 2) $Ox_1 + Red_1 = Red_2 + Ox_2$ C) тотығу-тотықсыздану
 3) $Me^+ + e^- \rightarrow [Me]$ D) комплексонометриялық
 4) $Ag^+ + Cl^- \rightarrow AgCl$

№15 тақырып

1. Тақырыбы: №2 Аралық бақылау

2. Мақсаты: Студент өтілген курс бойынша теориялық және тәжірибелік материалдарды қаншалықты менгергендігін көрсетуі қажет.

3. Тапсырмалар:

1. Эквивалент нұктесі дегеніміз не, оны қалай анықтайды?
2. Титриметриялық талдаудың әдістерін атаңыз.
3. Стандартты және стандартталған ерітінділер дегеніміз не?
4. Қышқылдық - негіздік әдісте титрлеудің соңғы нұктесін белгілеу тәсілдері.
5. Қышқылдық- негіздік титрлеудің стандарттары , титранттары және индикаторлары.
6. Тотыс - тотықсыздану титрлеу әдісі.
7. Әдістің индикаторлары , стандарттары мен титранттары.
8. Тұндыры титрлеу әдісі.
9. Әдістің индикаторлары, стандарттары мен титранттары.
10. Титрлеу қысықтары.
11. Титрлеу тәсілдері; тұра, кері және жанама біріншілік және екіншілік стандарттар.
12. Титриметриялық талдаудың гравиметриялықтан айырмашылығы неде?
13. Тұндыры титрлеу әдісінде индикаторларды таңдау механизмі.
14. Тұндыры титрлеу әдісіндегі секірмелерге түрлі факторлардың әсері.
15. Әдістің стандарттары, титранттары мен индикаторлары.
16. Комплексонометриялық титрлеу тjsілдері; тұра, кері және жанама.
17. Жарық жұтуудың негізгі заңын атаңыз. Қандай формуламен беріледі?

<p>OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>	<p>Химиялық пәндер кафедрасы Озіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар</p>	<p>044-52/11 26 беттің 25беті</p>
---	---	--	---------------------------------------

18. Визуальды колориметрия әдісінің негізі неде және қандай әдістермен орындалады?
19. Электрофотоколориметрия әдісінің негізі неде?
20. Фотоэлектроколориметриялық әдістерінің қандай ерекшеліктері бар?
21. ФЭК-те жұмыс жасау мен оның оптикалық схемасы.
22. Ерітінділердің оптикалық тығыздығы дегеніміз не?
23. Потенциометрия әдісі неге негізделген?
24. Потенциометрия әдісінің жіктелуі.
25. pH-ты потенциометриялық анықтаудың негізі неде?
26. Потенциометриялық титрлеудегі реакцияларға қойылатын талаптарды атаңыз.
27. Потенциометриядағы титрлеу кисықтары қандай формада болады.
28. Потенциометрия әдісінің фармациядағы қолданылуын атаңыз.
29. Полярография әдісінің негізі неде?
30. Полярографиялық толқын мен оның бөліктері.
31. Полярографиялық қондырғының схемасы қандай?
32. Тамшылауыш - сынап электродына түсінік беріңіз.
33. Ион қозғалысы жылдамдығы дегеніміз не? Абсолютті жылдамдық, жылжығыштық дегеніміз не?
4. **Откізу/бағалау түрі:** тестілеу немесе билетпен ауызша сұрау/аралық бақылау
5. **СӨЖ орындау критерийлері:** тестілеу немесе билетпен ауызша сұрау
6. **Тапсыру мерзімі:** 15 апта.

7. Әдебиет:

Негізгі:

1. Аналитикалық химия : оқу құралы / К. Н. Дәуренбеков, Л. А. Дильтабекова, Ж. К. Рысымбетова. - Алматы : ЭСПИ, 2023. - 268 бет. с
2. Чекотаева К.А. Аналитикалық химия: оқу құралы.- Қарағанды: Ақнұр,2014.
3. Патсаев, Ә. К. Аналитикалық химия пәнінің лабораториялық сабактарына арналған оқу - әдістемелік құралы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы : Эверо, 2015. - 212 бет.

Қосынша:

1. Шекеева К.Қ. Аналит. химия –оқу құралы. –Алматы: Эверо, 2014.
2. Кудреева, Лейла Қадірсізқызы. Сапалық талдаудың теориялық негіздері : [Мәтін] : оқу құралы / Л. К. Кудреева, Ә. Қ. Тоқтабаева ; әл-Фараби атын. ҚазҰУ. - Алматы : Қазақ ун-ті, 2017. - 197, [1] б. - URL: <http://elib.kaznu.kz/book/3984>.

Электрондық ресурстар:

1. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Качественный анализ. Титриметрия [Электронный ресурс]: учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (39,9Мб). - М. :ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 1. Общие теоретические основы. Качественный анализ [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (44,3Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017
3. Харитонов, Ю. Я. Аналитическая химия. Аналитика - 2. Количественный анализ. Физико-химические (инструментальные) методы анализа [Электронный ресурс] : учебник / Ю. Я. Харитонов. - Электрон.текстовые дан. (43,1Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2017.

Дайындағандар:

п.ғ.к., доц.м.а. Дильтабекова Л.А.
аға оқытушы Рысымбетова Ж.К.

OÝTÝSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Химиялық пәндер кафедрасы		044-52/11
Өзіндік жұмыстарға арналған әдістемелік нұсқаулар		26 беттің 26беті